

“El meu germà persegueix dinosaures”

Mazzariol, Giacomo

Barcelona: Nube de tinta, 2017

edat: A partir de dotze anys.

PERSONATGES:

Giacomo: Germà que explica la història

Giovanni: Germà petit i especial

Alice: Germana petita, tres anys menys que en Giacomo

Chiara: Germana dos anys més gran que en Giacomo

Davide: Pare, secretari en una llar d'infants

Katia: Mare

Amics i companys d'en Giacomo:

- Vitto: Bon amic
- Pierluigi, en Pisot (no gaire amic)
- Arianna: La noia que li agrada
- Elettra, La Goss, sap totes les xafarderies de l'escola

És una història real, intimista, tendra i commovedora que subratlla la meravella que amaga la diversitat. Amb un tractament profund i còmic alhora, dolç i personal, d'un tema d'interès social com és la síndrome de Down. Per a escriure-la, Giacomo Mazzariol no ha hagut d'inventar res. Senzillament ha hagut d'escriure el dia a dia d'una família amb un fill diferent dels altres. Al mateix temps, en Giacomo exposa els seus sentiments per tal de comprendre les emocions que el desborden davant un germà tan especial, un “superheroi”.

L'autor, un jove de dinou anys, ens presenta el seu germà, en Giovanni i ens explica la seva història, compartida amb la família, des del moment que els pares li diuen que tindrà un nou germà fins quan el germà compleix tretze anys i en Giacomo decideix escriure el llibre. Ha passat molt de temps i han succeït moltes coses que els han ajudat a madurar i millorar com a persones.

Capítol 1. ANUNCIACIÓ

- Quan els pares els diuen que estan embarassats d'un nen.

-“ Dos a dos? –vaig cridar-, Dos a dos?

Vaig obrir la porta, vaig baixar del cotxe, em vaig agenollar a terra estrenyent els punys.....Vaig provar d'abraçar el pare abocant-me a la finestreta, però era massa baixet i només vaig poder estirar-li l'orella, tant fort que em feia por fer-li mal....Estava tant content que no podia ni respirar” (p15-16)

....”Tres nois contra tres noies. La justícia. Prou votacions desequilibrades per aconseguir el comandament a distància, prou perdre el temps a les botigues, prou victòries fàcils a l'hora de triar una platja o menú” (p.16)

- *En Giacomo compra un peluix de benvinguda pell futur germanet.

“-És perfecte- vaig contestar. I ho era. El guepard, L'animal més àgil i més ràpid , majestuós, reial. Ja m'ho imaginava: el meu germà, el guepard. Ens empaitaríem per l'escala, ens esbatussaríem al llit, lluitaríem per ocupar el lavabo i, el més important de tit, ens alenaríem per conquerir el lector de DVD, les galetes de xocolata, el camp de bàsquet....Ell i jo conqueríem el món” (p.19)

(Sorpresa, Alegria, Il·lusió, ...)

- Els pares els comuniquen que el germà serà especial.

-“El vostre germà....- va fer una pausa-. El vostre germà serà ...especial.

La Chiara i jo ens vam mirar movent tan sols els ulls.

-Especial?- va dir ella.

-Especial en quin sentit?- vaig preguntar jo.

- En el sentit que serà...diferent – va fer el pare-. Molt afectuós, moltíssim,. Simpàtic i amable. I tranquil. Però...anirà al seu ritme..... (p.25)

En aquell moment el que em va colpir i em va quedar gravat d'aquell dia fou la imatge de la ràdio. El pare no escoltava gaire música, però li encanta Bruce Springsteen.... Segons ell, tot el que es pot dir a la vida i la mort, l'amor i els seus camins, ja ho ha dit una cançó de Bruce Springsteen...La melodia –de The River- em va provocar un torrent d'emocions. No sé per què, però recordo, i ho recordo amb una intensitat inequívoca, que tenia ganes d'abraçar a tothom...” (p25)

The River: <https://www.youtube.com/watch?v=lc6F47Z6PI4>

“Aquella nit vaig somiar un nen guepard amb superpoders. Si era especial potser tenia superpoders....” (p.26)

“A la nit, quan somiava amb els ulls oberts i amb els ulls tancats, m’imaginava el meu germà embolicat com un paquet, amb paper de regal i una bona llaçada...” (p. 30)

(Incertesa, Il·lusió, Eufòria. Esperança.)

- Proposta: demanar als pares què van sentir quan van saber que arribaria un membre més a la família. *Cal tenir molt presents les realitats diferents a l’entorn, com pot ser l’adopció, per tant anar molt amb compte de no ferir sensibilitats.*

Capítol 2. CENT VUITANTA NINOTS.

- Quan neix el germanet, Giovanni.

-“D’on és vaig preguntar, xiuxiuejant

-Què vols dir, d’on és?

-Evidentment no és d’aquest planeta.... (p.32)

“...Tots som diferents i de vegades la diferència és un avantatge” (p33)

- Una conversa mare- fill:

-“Giacomo- va dir amb la veu dolça i alhora profunda que fa servir quan ha de dir una gran veritat -, **a la vida hi ha coses que podem controlar, però n’hi ha d’altres que s’han d’acceptar tal com vénen.** La vida és molt més gran que nosaltres. És complexa i és misteriosa...- Mentre ho deia se li humitejaven els ulls. Sempre se li omplen els ulls d’estrelles quan parla de la vida, ara també-. L’únic que podem triar sempre és estimar-va dir-. Estimar sense condicions”. (p.36)

(Acceptació de la realitat, Tendresa. Estimar per sobre de tot..)

- Proposta: Quines coses creiem que podem controlar i quines no?

Capítol 3. TOTS ELS SUPERHEROIS FAN CABRIOLES

- En Gio s’ennuega i l’han de portar a ‘hospital.

“Però recordo aquella mitja hora, casa nostra es va tornar fosca, com la pedra. La Chiara, l’Alice i jo en havíem quedat sols en silenci. Ningú no gosava parlar, com si una paraula inoportuna pogués tenir efectes irreparables. La Chiara abraçava fort l’Alice,

l'Alice abraçava fort la Chiara i jo abraçava fort el radiador. Era com si ens esperéssim que se'ns endugués un vendaval...

... Abans d'aquell dia pensava que el silenci era absència de soroll. Però no, el silenci és un so, i hi ha silencis i silencis. Durant aquella mitja hora, el silenci em va parlar, em va dir que en Gio em necessitava constantment, i jo vaig comprendre que no volia estar en aquest món sense en Gio..." (p. 63-64)

(Neguit, Pànic. Desconsol, Força de l'abraçada, Por, " El silenci parla...")

- Proposta: Explicar algun dels moments difícils que hem viscut. Com el vam superar?

Capítol 4. LA MORT DE MARAT

*" ... A primària no em creava problemes deixar que en Gio envaís el territori de la meua vida que ocupaven els companys, els amics i tot allò que en general és extern a la família. En canvi, a secundària, es va convertir en un problema. **En Gio havia deixat de ser el meu germanet amb poders especials; tot d'una era un alienígena, algú amb un comportament que m'avergonyia; algú incompreensible a qui jo havia de justificar.**" (p. 69)*

(Sentiment de vergonya. No acceptació de la diferència...)

- Proposta: Debat: què ens fa vergonya de nosaltres o de la nostra família? (Si espontàniament no surt seria important posar un exemple per tal que es pugui parlar sobre el tema)

" Per a en Gio era fàcil. Ell no entenia res , Era dins el tren, ell, amb les finestres tancades i les cortines abaixades, sense saber que la pluja castigava els boscos.

No tenia idea d'ell mateix. Jo sí. Jo ho sabia. Ho sabia tot." (p.76)

(Manca d'empatia- Interpretar l'altre-.)

Anthony Kiedis. "Slow Cheetah" <https://www.youtube.com/watch?v=I9iXebT6ril>

Capítol 5. TOTS SOM PEIXOS VOLADORS

*" La mare deia que **estimar un germà no vol dir triar algú per estimar-lo, sinó trobar al teu costat algú que no has triat i estimar-lo. És a dir, triar estimar, no triar la persona que estimes.** Però jo no podia. Era jo qui necessitava ser estimat. I volia que els primers a estimar-me fossin els meus amics, els meus companys. Tenia por de perdre la seva atenció i el seu afecte si sabien això d'en Gio" (p.95)*

(Inseguretat. Dolor. Sentiment de vergonya.)

- Proposta: Expressa plàsticament (dibuix, pintura, col·lage, fang...) què és per a tu estimar. Exposar els treballs i donar opció a que els puguin comentar voluntàriament.

Capítol 6. TIRANOSAURE, ET PREFEREIXO A TU

“un d’ells deia que el seu gos tenia síndrome de Down perquè feia ximpleries, com ara no menjar si el bol no estava en una posició determinada. L’altre va dir que el seu gos encara tenia més greu, la síndrome, perquè el dia abans havia sentit miolar a la televisió i s’havia tornat boig, havia començat a córrer dins de casa i havia tirat un gerro de vidre...” (p.111) (Violència. Riure’s del més feble)

- Al parc, uns companys de Giacomo es burlen d’en Gio.

“Mireu nois- va fer en Jacobo acostant-se a en Giovanni-. Qui tenim aquí?

Un dels altres va mirar al seu voltant per veure si algun adult s’atansa a defensar el seu fill. Només un germà gran covard assegut no gaire lluny, que escoltava Red Hot Chili Peppers i esgarapava amb les ungles la fusta del banc per calmar la frustració.....” (120)

(Violència. Abusar del feble/ Sentiment d’impotència per respondre a l’ofensa i defensar el germà./Abatiment...)

- Proposta: En quins moments hem tingut la necessitat de defensar algú?

Capítol 7. LITTLE JOHN

- En Giacomo té l’ examen oral de tercer. Passats els nervis i seguint els consells del pare “el secret és dir-ho amb convicció...” surt de l’aula amb el cap ben alt, com un diplodocu (com deia en Giovanni). Arriben les vacances. Van al càmping i en Gio , en diferents ocasions els posa en compromisos. Les germanes el defensen.

“ - Deixa’l fer. Les històries no han d’acabar sempre tal com estan escrites.” (diu la Chiara) Pàg. 135

“Envejava la naturalitat amb la qual havia defensat en Giovanni. Jo hauria volgut tenir la mateixa pocs mesos abans- Era incapaç de fer-ho. No tenia prou valor- L’Alicia era la meva germana petita, però comparada amb mi s’havia mostrat gegantina” pàg. 138

“El primer que em va pujar al pit, com sempre que es comportava d’aquella manera, va ser una barreja de vergonya i ràbia. Ara ens vindran a renyar, vaig pensar, i me les carregaré jo i quedarem com un drap brut, igual que sempre.” Pàg. 138

(enveja, vergonya, ràbia, injustícia)

“ Vaig decidir jugar. Vaig somriure. Vaig somriure a en Giovanni i a la seva vida obliqua, a la manera en que jugava amb tot i amb tothom.” Pàg 139 (acceptació)

- *Els amics de Giacomo van a casa seva a tocar, apareix en Gio i els fa riure, toca i balla amb naturalitat.*

“ Pensava: No veieu qui és? És el meu germà. I té la síndrome de Down . No us sorprèn ? no us sembla estrany? No em pregunteu res? No feu cap brometa estúpida per dissimular que us fa nosa? Com és que esteu tan tranquils, tan despreocupats? Com és que no us estranya que no us n’hagi parlat mai? Per què no us sorprèn, ell? Almenys el fet que jo l’hagi mantingut en secret us hauria d’estranyar o no ?” pàg. 143

“ Més tard, quan estàvem a punt d’acomiar-nos, vaig parlar amb l’Scar i en Brune. Els ho vaig explicar tot...**Sobre la por que tenia de parlar d’ell, por que em jutgessin. I com ja em podia esperar, ells em van dir que havia estat un idiota.**” Pàg. 145

- *Coneix un noi també amb la síndrome.*

“ Gràcies a ells (els que se’n burlaven) vaig començar a agradar-me. Vaig començar a donar gràcies a Déu per no haver-me fet com els qui m’ofenen. Ells ho tenen pitjor; van néixer sense cor.” Pàg 147

“Estic content de ser qui sóc. Estic content del meu caràcter, dels meus amics, de la meva família i de la vida. Som part de la vida.” Pàg 148

(culpabilitat, acceptació de la realitat, amistat)

- Proposta: Quines característiques meves m’agraden més?

Capítol 8. SPACK FRUSH SNAP (salutació entre els dos germans)

- *En Giovanni i en Giacomo es disfressen i van a la desfilada de carrosses de Carnestoltes i a la fira.*

“...i l’havia començat a veure com qui era, com havia intentat ensenyar-me el pare feia molts anys, el dia que vaig trobar el llibre amb la coberta blava, les coses amb en Giovanni havien millorat molt.” Pàg 152

“Al cap dels anys, em vaig tornar a divertir amb en Gio”. Pàg 153

(redescobriment del germà)

“ els qui no ens aprecien fan augmentar el nostre amor propi. La gent escarneix tot allò que no entén o que li fa por” pàg 155

- Proposta: La por de vegades ens fa fugir i de vegades atacar. Quines maneres tenim d'afrontar la por? Actualment, quines coses et fan por?

- Veu l'Arianna:

"Vaig notar una sensació física que sortia dels peus, com si me'ls estiguessin aixafant, i es propagava fins a la panxa, com si me l'estiguessin comprimit. Era una sensació densa i material i tenia gust de crispetes." Pàg 156 (enamorament)

- L'Arianna agafa de la mà en Gio i van a l'altra punta del jardí:

"Veure'ls caminar junts, agafats de la mà, va apaivagar la meva lluita interior"". Pàg 158. (serenitat)

"No és important el que has fet, sinó el que faràs i el que estàs fent ara" pàg 158.

"La vida amb en Gio sempre era un viatge entre contraris, entre diversió i desgast, acció i reflexió, imprevisibilitat i predicibilitat, ingenuïtat i genialitat, ordre i desordre." Pàg 162

"En Gio ho era tot, i per sobre de tot era la llibertat. Ell era lliure de totes les maneres que jo hauria volgut ser lliure" pàg 163.

- Proposta: Dibuixa què és per a tu la llibertat. (Importància de saber escoltar els comentaris que van fent mentre dibuixen). Explicar-ho als companys i companyes.

Capítol 9. EL MEU PARE ÉS SECRETARI

- La família va al cinema i aparquen en una plaça reservada a discapacitats. Al sortir, en Giacomo veu un company d'escola el pare del qual s'està barallant amb un guàrdia per haver aparcat el cotxe en una zona reservada sense tenir distintiu. Tot i que el company sempre li ha fet la guitza i se'n burlava d'ell, en Giacomo deix el seu distintiu dissimuladament al seu cotxe per tal de que evitin la multa.

" - No, en el fons no t'odio. I no et desitjo cap mal. Potser simplement ens vam trobar en el moment equivocat, dos nens espantats per motius diferents." (pensament d'en Giacomo) Pàg 169

El company li dona les gràcies. "- Jo no hi tinc res a veure, el distintiu no és meu. Li as de donar les gràcies a ell" pàg. 170

" Sempre havia pensat que atacar era la millor defensa. O sigui que sempre deixava anar els gossos. I per què servia?...insultant no es convencen les persones perquè no s'insultin. D'aquesta manera no es canvia el cor, la panxa i les accions de la gent com

em va passar a mi gràcies a la presència afectuosa i constant, la frescor i la mirada sorpresa d'en Giovanni". Pàg. 175 (reflexió, agraïment)

- Proposta: Atacar a l'altre és la millor defensa? Raona la teva resposta.
- El pare troba un amic de joventut. Aquest li demana de què treballa. El pare contesta amb ironia.

" D'aquell episodi el que més se'm va gravar fou el poder extraordinari i salvador de la ironia...**Desmuntant l'ofensa, permetent que la persona en qüestió entengui que la diversitat forma part de la vida**, que tots tenim alguna síndrome..." pàg. 178

- Giacomo observa com juga amb els dinosaures el seu germà.

" Havia tardat dotze anys a veure el món amb els ulls del meu germà: i us juro que aquell món no estava gens malament."pàg. 181

(aprenent dels altres, valoració de l'altre)

- En Giacomo escriu una carta a l'avi mort.

" Un dia en Gio se n'anirà. I quan passi, jo continuaré sent feliç. I cada llàgrima serà un record. I cada record un somriure...quan ja no hi sigui, em sabrà molt de greu una cosa: que no l'hagi conegut tothom.....Quan ja no hi sigui, abraçaré tothom, conegut o no, com feia ell. Quan ja no hi sigui, ballaré amb els seus dinosaures. I allà, al mesozoic, entre un diplodoc i un T-Rex, ell m'estarà esperant per sempre." Pàg. 183

Capítol 10. SIS IGUAL A SIS

- A la porta de l'habitació de l'Alice hi ha un rètol que hi diu:

"Ells es riuen de nosaltres perquè som diferents, i nosaltres ens riurem d'ells perquè tots són iguals." Pàg 186

- En Giacomo filma una pel·lícula on l'actor és en Gio en diferents escenaris. A la seva classe, en Gio escriu a la pissarra $6=6$ tots riuen i ell pensa que s'ha equivocat i afegeix -100.

" O sigui que ell havia escrit una cosa correcta i les nostres rialles l'havien portat a cometre un error" pàg. 192

" Moltes vegades els errors i la casualitat són el que fan especials les pel·lícules" pàg. 193

- Proposta: Quines coses sé fer bé i quines no em surten tan bé?
- Què entenem per error? Podem canviar la paraula? Pensar una altra manera possible de veure els errors.

“La nostra habitació havia canviat últimament; ja no hi havia la meua meitat de pòsters de grups i la seva amb pòsters de dinosaures. Els dinosaures eren a la meua tauleta de nit i Anthony Kiedis al costat del seu llit. Els llibres estaven barrejats...” pàg 195 ([maduració personal, estima incondicional](#))

Entrevista a l'autor:

https://criatures.ara.cat/lectura/sindrome-Down-llibre-giacomo-maazariol_0_1774022587.html

Vídeo:

<https://www.elperiodico.com/es/mas-periodico/20170319/fortuna-tener-hermano-sindrome-down-5906174>

Al cromosoma que et sobra

Al cromosoma que et sobra
li direm el cromosoma tranquil
i l'anirem trobant, quan sigui,
barrejat en gestos i paraules.

Al cromosoma que et sobra
l'empaitarem pel pati
amb jocs i pilotes.

Al cromosoma que et sobra
el vestirem d'albades
i nits d'estels.

Al cromosoma que et sobra
el pentinarem amb colors

i l'adormirem amb rialles.

Al cromosoma que et sobra

l'ensenyarem a viure

feliç de ser qui és

dins dels teus ulls titànics."

Mònica Terribas

<<https://blogs.avui.cat/jaumepubill/2015/04/22/el-cromosoma-que-et-falta/>>

novembre 2018